

VERSLAG

Programmaraad Bodembescherming

Datum : 29 oktober 2015
Tijd : 13.30 – 16.00 uur
Plaats : SIKB, Gouda
Kenmerk : SIKB-PR Bescherming_N_15_verslag 29 oktober 2015

Aanwezig :

Arie de Bode (voorzitter)
Guus Beelen (Ministerie van Defensie)
Otto Feenstra (Vereniging Afvalbedrijven)
Hermann Haukes (ODI/VDV)
Erik van der Heijden (VTI)
Robert Hilgers (Provincie Noord-Brabant)
Kees Jonker (RWS/Bodem+)
Aad Kant (NIBV / SIKB bestuurslid)
Monique Kielliger (SIKB - verslag)
Walter de Koning (SIKB)
Huib Mulleneers (NIBV)

Afwezig :

Matthijs van Oord (Emmtec)
Frank Ossebaar (Sitech)
Huib Walsarie (Vereniging Afvalbedrijven)

Gasten:

Joop Groenveld (NIBV)
Martin de Jonker (ODI/VDV)
Waldo Kaiser (EenvoudigBeter)
Leo van Kuijl (Van der Heide)

Actie door   *Nr.*

1. Opening, vaststelling agenda

Arie de Bode opent de vergadering en heet iedereen welkom. Guus Beelen is nieuw lid namens het Rijksvastgoedbedrijf (RVB), zij volgt Marloes Jaspers - van Dommelen op. Leo van Kuijl, Joop Groenveld, Martin de Jonker en Waldo Kaiser zijn als gast aanwezig. Er vindt een korte voorstelronde plaats.

2. Voorstel vergaderschema 2016

Het voorstel is akkoord. De vergaderingen in 2016 vinden plaats op:
10 maart, 19 mei en 20 oktober van 13.30 – 16.00 uur bij SIKB in Gouda.

3. Omgaan met biologische verontreinigingen in bio-diesels

Leo van Kuijl geeft een presentatie over de omvang en verspreiding van biologische verontreinigingen in bio-brandstoffen (zie bijlage). De ketenproblematiek is nog niet goed in beeld. Er vindt verspreiding via de hele keten plaats ook naar auto's, pleziervaart etc. De keten blijft in deze vergadering verder buiten beschouwing.

Tijdens de bespreking komt aan de orde:

- Voor wat betreft tanks is duidelijk dat de biologische verontreinigingen hoog corrosief zijn. Het enige wat lijkt te helpen is een volledige coating aan de binnenzijde. Met name tanks in de landbouw zijn echter in het algemeen ongecoat. Ook zijn niet alle coatings bestand tegen de biologische activiteit. Het dubbelwandig uitvoeren (bovengrondse tanks) verlengt wel de levensduur, maar lost het probleem niet op. Het reinigen van tanks kan het probleem ook vergroten, omdat niet alle biologische activiteit wordt gedood en de sterkste organismen zich dan ongehinderd kunnen vermenigvuldigen.
- Het is belangrijk om extra maatregelen te nemen om te vermijden dat de peilstok de coating beschadigt (wat nu vaak gebeurt).
- Het lijkt verstandig om de termijn tussen de tankcontroles te verkorten als de tank gebruikt wordt voor bio-brandstoffen.

- Zijn er klachten vanuit de consument over biologische verontreinigingen? Ja, regelmatig zijn er problemen met bv verstopte filters of aantastingen.
- Het is gewenst om protocol 6802 aan te passen. Dit betreft de manier van bemonsteren en het in beeld brengen van de risico's. Het bemonsteren moet beter (we moeten er voor zorgen dat we door het bemonsteren zelf niet verder verspreiden; de bemonstering moet rekening houden met doodgaan van organismen bij blootstelling aan zuurstof). Een goede methode voor de risico's is er nog niet. Een projectplan voor een onderzoek is vanmorgen in CCvD Bodembescherming goedgekeurd.
- Het Rijksvastgoedbedrijf gebruikt ook biodiesels, maar Guus Beelen weet niet in welke mate. Zij neemt zich voor om binnen het RVB de aard en omvang te inventariseren.
- Het is niet duidelijk in hoeverre de PGS-documenten worden aangepast als het om tanks met bio-brandstoffen gaat. Erik van der Heijden merkt op dat men wel met de PGS bezig is, maar zonder "gebruik" te maken van de kennis uit de markt. dat wij erbij betrokken worden (zonder kennis uit de markt).
- I&M weet nog niet of er reden is om maatregelen in de regelgeving op te nemen. Dit zal in het kader van het Besluit Activiteiten leefomgeving (BAL) wel in beeld gebracht worden. Kees Jonker zal nagaan dit nagaan.

De Voorzitter concludeert dat extra aandacht voor biologische verontreinigingen in bio-brandstoffen geboden is, zowel bij SIKB (inspectie-protocol), als tankeigenaar (in beeld hebben van risico's) als regelgever (onderzoeken ernst en omvang keten-verontreiniging).

4. Activiteiten in 2016

Jaarlijks stelt het SIKB-bestuur het Jaarprogramma vast, op basis van advies van de Programmaraad. Welke trends en activiteiten zijn van belang in 2016? De Programmaraad wordt gevraagd het SIKB-bestuur te adviseren over de gewenste activiteiten in 2016.

Walter geeft uitleg over de punten in het jaarplan.

Beheer documenten. De documenten moeten in 2016 actueel gehouden worden.

Kennisoverdracht. We zijn in 2015 actief bezig geweest met kennisoverdracht m.b.t. bodembescherming: DBDD, het SIKB congres, het organiseren van examens en de themabijeenkomsten voor inspecteurs. Ook in 2016 diverse activiteiten om kennis over te dragen aan bedrijven en overheden. In het CCvD vanochtend gaf men aan dat er ook vraag is naar bijeenkomsten voor de uitvoerders m.b.t. de BRL7700. We gaan dit in 2016 oppakken. Ook de examenstructuur gaat door in 2016. Is het gewenst om een actualisatieslag van vergunningen te faciliteren? Robert Hilgers geeft aan dat het gewenst is dat de Omgevingsdiensten de eerste stap zelf zetten.

Technische ontwikkelingen. Het onderzoek naar geo-electrisch meten bij minerale lagen is uitgesteld. Eerst de contouren van het BAL beter in beeld hebben en dan conclusie trekken of wel of niet geïnspecteerd op vloeistofdichtheid op dergelijke vloeren. De praktijkproef mbt de kwaliteit van luchttesten wordt uitgevoerd in 2016. Het validatie-onderzoek naar de hechting van coating in het kader van AS 6800 loopt.

Regelgeving en normen: Er heeft (zoals in de vorige vergadering van de Programmaraad gevraagd) een gesprek plaatsgevonden met het NEN over mogelijke ondersteuning vanuit de Programmaraad bij het bespreken van EN's, met name bij de Verordening Bouwproducten. Het NEN heeft aangegeven geen behoefte te hebben aan ondersteuning, tenzij men lid wil worden van de betreffende Normcommissie.

Advieskamers. De twee Advieskamers zijn nu goed opgestart. Evaluatie van de AKS heeft plaatsgevonden, de AKB volgt in 2016.

De ILT doet een thema-onderzoek ILT naar aarding en potentiaalvereffening in de vervoersketen, o.a. bij tankstations. Daarbij speelt o.a. de discussie of de omvang van de inspectie (wat wordt wel of niet geïnspecteerd) te beperkt is gekozen? Mogelijk leidt dit tot een discussie en eventuele vervolgacties in 2016.

De Koning De Voorzitter concludeert dat langs deze lijnen het Jaarplan kan worden uitgeschreven.

5. Bodembescherming in het Besluit Activiteiten Leefomgeving en het BAL en gezien vanuit VDV
6.

Waldo Kaiser geeft een presentatie (zie bijlage) over de doelen van de Omgevingswet en de uitwerking daarvan in het Besluit Activiteiten Leefomgeving. Het gaat om een eerste concept (pre-consultatieversie) van het BAL. De consultatie op de officiële versie verloopt via internet (verwacht in april 2016). Diverse onderwerpen (oa tanks) zijn in deze versie nog niet uitgewerkt. Het ODI-VDV en NIBV hebben beide een notitie met commentaarpunten ingestuurd.

De volgende punten komen ter sprake:

- Hermann Haukes vraagt wat de beoogde effecten van het BAL zijn. Hij pleit voor het behoud van het gedachtengoed van de NRB als systematiek om te bepalen of iets wel of niet bodembelastend is
- Otto Feenstra vertelt over een vervelende discrepantie bij de IBC melding. Walter de Koning vraagt hem e.e.a. in een mail te zetten, zodat hij het kan inbrengen bij het CCvD Bodembeheer (dit gaat over Grondstromen).
- Erik van der Heijden geeft aan dat hij graag wil mee denken over het BAL waar het gaat om tanks en installaties. De huidige versie bevat hierover nog geen teksten en hij zou het jammer vinden als de volgende versie gelijk de internetversie is. Is er een tussenmoment om te reageren?
- Verder benadrukt hij dat Er is heel veel discussie en er zijn veel vragen. Er zijn veel documenten die er al liggen, maar niet gedragen worden door de mensen. Hoe gaan jullie hier dan mee om? Erik van der Heijden merkt op dat het alleen politiek gedreven is. De tijdsdruk zou de inhoud niet voorbij moeten gaan. Waldo Kaiser geeft aan dat de politiek wil dat deze wet heel snel ingaat. Dit is de keuze van de minister. Het is wel goed als betrokkenen in de sector deze zorg uitspreken, bij voorkeur vanuit de koepel organisaties.
- Joop Groenveld geeft aan dat er verwezen wordt naar oude documenten. Dit is vooral belangrijk als het gaat om BBT-documenten. Als voorbeeld noemt hij het document over bloembollen. De kافت is van 2014, maar de inhoud is van 2002. En dus is het geen bbt. Het moet duidelijk worden wat wel een bbt is en wat niet. Walter concludeert dat dit wel het meest recente document is, maar niet meer het juiste. Joop vraagt wie dit heeft het vastgesteld? Walter zegt dat het CCvD Bodembescherming dit gedaan heeft.
- Hermann Haukes vult aan dat hetzelfde geldt voor de CUR 51. Hij merkt op dat we de inhoud van de CUR 51 niet meer moeten gebruiken omdat die verouderd is. Voorstel is: schrap de CUR 51 en vervang hem door de AS 6700/6703 voor de inspecties en de BRL 7700 voor aanleg.
- De erkenningsregeling van het Bbk (hoofdstuk 2 van het Bbk en dus ook bijlage c van de Rbk) blijft buiten het BAL? Waldo Kaiser geeft aan dat hij dit niet weet. Walter de Koning heeft van I&M (Eric Ruwiel) begrepen dat de erkenningsregeling pas in later stadium aan de orde komt. De eis van een erkenning volgens het Besluit Bodemkwaliteit staat nu wel op verschillende plaatsen genoemd in het BAL. Kees merkt op dat dit zo is omdat te markeren dat er iets mee moet gebeuren, maar wat is nog niet

Feenstra

- Jonker** bekend. Kees informeert bij Eric Ruwiel wat de planning voor de erkenningsregeling is.
- Opgemerkt wordt dat in het BAL een aantal begrippen wordt veranderd, bijvoorbeeld de omschrijving van vloeistofdicht. Daar is echter een aantal documenten aan gekoppeld. Als die begrippen anders worden, dan heeft dat ook andere consequenties. Kees Jonker geeft aan dat hem dit ook opgevallen was en dat hij verbaasd is wat de juristen ervan gemaakt hebben. Hij heeft namelijk wel de juiste tekst aangeleverd. Herman vult aan dat er nog wel meer begrippen missen. Kees Jonker gaat e.e.a. navragen.
- Jonker**
- Walter de Koning vraagt waarom de stap naar vloeistofkerend is gezet? Kees Jonker vertelt dat het op zich wel duidelijk in de NRB staat, maar er komen bij de helpdesk Bodem+ heel veel vragen binnen van bevoegd gezagen. Het begrip vloeistofdicht wordt steeds anders uitgelegd. Daarom overweegt I&M het te splitsen in een categorie gesloten en een categorie elementen-verharding. Walter de Koning geeft aan dat 'vloeistofkerend' daarmee dan een wettelijk begrip wordt. In de wet staat nu vloeistofdicht of niet; straks zijn het 4 begrippen (vloeistofdicht, niets, en twee maal vloeistofkerend).
- Haukes / Groenveld**
- Afgesproken wordt dat Hermann Haukes en Joop Groenveld een begrippenlijst maken.
  - Walter de Koning geeft aan dat hij niets kan vinden over IBC bouwstoffen voorzieningen? Waldo geeft aan dat dit er nog niet in staat. Het is niet verdwenen, maar valt nu nog in de pm categorie. Hij verwacht geen wijzigingen t.o.v. de huidige regeling.
- Allen**
- Afgesproken wordt dat iedereen zijn opmerkingen (commentaar) en aanvullingen (wat mis je) per mail aan Kees Jonker kan doorgeven. Gaarne paginanummer of artikel erbij vermelden. Dit moet uiterlijk 16 november bij Kees Jonker zijn. De al eerder gestuurde notities van ODI-VDV en NIBV worden hierbij mee genomen.
- Jonker**
- De Voorzitter bedankt Waldo Kaiser voor zijn presentatie en uitleg en Martin de Jonker en Joop Groenveld voor hun notities.
- 7. Rondvraag**
- Jonker / Feenstra**
- Otto meldt dat er een inconsistentie is tussen het Stortbesluit en de bepalingen m.b.t. IBC in het Besluit bodemkwaliteit. Er moet iets aan gedaan worden, wellicht een wijziging van de regelgeving? Otto Feenstra en Kees Jonker gaan in overleg over het probleem.

De volgende bijeenkomst is op 10 maart 2016, om 13.30 uur in Gouda

